

Ideologikus önbecsapás, avagy a megfeszített Krisztus

Énekek: 161; 475; 380.

Bibliaolvasás: „Úgy tekintsen minket az ember, mint Krisztus szolgálóit és Isten titkainak sáfárait. Ami pedig egyébiránt a sáfároknak megkívántatik, az, hogy mindenik hívnek találtsassék. Rám nézve pedig igen csekély dolog, hogy ti töletek ítéltessem meg, vagy emberi [ítélet]naptól; sőt magam sem ítélem meg magamat. Mert semmit sem tudok magamra, de nem ebben vagyok megigazulva; aki ugyanis engem megítél, az Úr az. Azért idő előtt semmit se ítéltetek, míg el nem jő az Úr, aki egyrészt világra hozza a sötétségnek titkait, másrészt megjelenti a szíveknek tanácsait; és akkor mindenkinek az Istentől leszen a dicsérete.” 1Kor 4:1-5.

Alapige: „Ezt a parancsot kapta Jeremiás az ÚRtól: Állj az ÚR házában a kapujánál, és így hirdesd ott az igét: Halljátok az ÚR igéjét, Júdaiak mind, akik bementek ezeken a kapukon, hogy leboruljatok az ÚR előtt! Így szól a Seregek Ura, Izráel Istene: Jobbítsátok meg útjaitokat és tetteiteket, akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok! Ne bízzatok ilyen hazug szavakban: az ÚR temploma, az ÚR temploma, az ÚR temploma van itt! Mert csak ha igazán megjobbítjátok útjaitokat és tetteiteket, ha igazságosan ítélték ember és embertársa között, ha a jövevényt, árvát és özvegyet nem nyomjátok el, és ártatlan vért sem ontotok ezen a helyen, nem követtétek más isteneket a magatok romlására: akkor megengedem, hogy ezen a helyen tartózkodjatok, azon a földön, amelyet őseiteknek adtam, öröktől fogva mindörökké. Ti hazug szavakban bíztok, amelyek semmit sem érnek. Loptok, gyilkoltok, paráználkodtok, hamisan esküsztek, a Baalnak tömjéneztek, és más isteneket követtétek, akiket nem ismertek. Azután idejöttök, és megálltok előttem ebben a házban, amelyet az én nevemről neveztek el, és ezt mondjátok: Megszabadultunk! De azután ugyanazokat az utálatos dolgokat követitek el. Vajon rablók barlangjának nézitek ezt a házat, amelyet az én nevemről neveztek el? Majd én is annak nézem! - így szól az ÚR. Menjetek csak el szent helyemre, Silóba, ahol először szereztem lakást nevemnek, és lássátok meg, hogyan bántam vele, népemnek, Izráelnek a gonoszága miatt! Most pedig, mivel ilyen dolgokat követtetek el - így szól az ÚR -, bár én intettelek benneteket, idejében intettelek, de ti nem hallgattatok rám, szóltam nektek, de nem válaszoltatok, azért úgy bánok ezzel a házzal, amelyet nevemről neveztek el, amelyben bizakodtok, és ezzel a szent hellyel, amelyet nektek és őseiteknek adtam, ahogyan Silóval bántam. És elvetlek benneteket színem előtt, ahogyan elvettem testvéreiteket, Efraimnak minden ivadékát. Te pedig ne imádkozz ezért a népért, ne mondj értük esdeklő imádságot, ne is kérlelj engem, mert nem hallgatlak meg!” Jeremiás 7: 1-16.

Már régóta foglalkoztat Jeremiás prófétának ez a prédikációja. Ezt a számára súlyos következményekkel járó kemény beszédet akkor mondta el, amikor a Dávid házából való istenfélő király, Jósias hirtelen meghalt az Egyiptommal folytatott háborúban, Isten népe pedig ismét egy idegen hatalom vazallusa lett. Az Isten városában, Jeruzsálemben látszólag minden a legnagyobb rendben volt. Tele volt a templom, az emberek gyakorolták a vallásosságukat, sokan zarándokoltak Jeruzsálemben, hogy eleget tegyenek előírt kötelességüknek. E buzgó vallásosság mögött azonban okkal húzódott meg egy állandósult félelem. A félelem oka kettős, belső lelki-szellemi eredetű és külső, politikai és egzisztenciális gyökerű. A külső okok közt ott van például az, hogy a dávidi dinasztiából való jó király

meghalt, Izrael a nagyobbik országrész immár száz éve elpusztult, szétszórótt és fogságban sínylődik. Egyiptom adófizetővé tette Júdát. Babilon birodalma fenyegetően terjeszkedik és egyre közelebb és közelebb jön hozzájuk. A félelem belső oka, noha nagyon kevés emberben tudatosult, mégis erőteljesebben határozta meg a külső történéseket, mint az aktuális geopolitikai helyzet, mert az a félelem az Istennel való szövetség megrontásából következett be és táplálkozott folyamatosan. A jobb megértés céljából itt megkérek minden igehallgatót, hogy otthon keresse ki a Bibliából az 5 Mózes 28 fejezetet és olvassa végig csendben és figyelmesen! Itt olvashatod többek közt a következő ígét:

„És a te életed kétséges lesz majd előtted: és rettegni fogsz éjjel és nappal, és nem bízol életedben.”¹

Az igemagyarázatban nincs időnk minden részletre kitérni, de úgy gondolom, hogy az Istentől való elszakadás következményeiből fakadó megfoghatatlan félelem a mai emberben is épp úgy benne van, mint Jeruzsálem lakóiban a Jeremiás idejében. Mi az, ami a leginkább jellemzi a mai ifjat és öreget egyaránt? A bizonytalanság, amit Károlyi így tolmácsolt: „kétséges lesz a te életed!”

Ennek az erőteljes szorongásnak az orvoslására a Jeremiás idejében Júda vezetői, élen a papsággal és a hamis prófétákkal, a saját kútfejükből bűnbánatot és megtérést nélkülöző elvont teológiai és ideológiai választ adtak. Azzal vigasztaltak, hogy amiképpen a belátható múltban úgy a belátható jövőben is Isten meg fogja védeni a templomát, azzal együtt Jeruzsálem városát, azzal pedig Júda népét is a pusztulástól, mert megígérte.

Isten Jeremiásnak mindezekről teljesen mást mondott és a legnagyobb önbecsapásnak nevezte a templomhoz kapcsolódó mágikus hitet, mintha Isten azokban a kövekben lakott volna. Kimondta a fájó igazságot, hogy nincs Isten és a nép között semmilyen szövetség, mert a nép az Isten összes parancsolatát áthágta, sőt meg is gyalázta. Az oltalom ígérete viszont csak akkor érvényesül, ha a szövetséges nép megtartja a szövetség ígéit, és itt elsősorban a tízparancsolatra kell gondolnunk. Isten áldásai csak az engedelmes népnek szólnak, nem a lázadónak. Bűnbánat, megtérés és kinek-kinek saját élete megjobbítása nélkül nincs se megtartatás, sem pedig jövő az ígért földjén. Jeremiás kimondta, hogy a Mózes által már megmondott prófécia szerint is elkezdődött a szövetség átokra vonatkozó ígéinek a beteljesülése, ezt cselekszi az Isten! Akkor is ezt teszi, ha ezt látjátok és érzitek, de tagadjátok, sőt egy másik valósággal írájátok azt felül a magatok számára, amikor hazug ideológiákat gyártva becsapjátok magatokat. Ez a másik hamis valóság akkor az volt, hogy Isten megígérte, hogy megoltalmazza a templomát, soha nem hagyja el, nem fordul el tőle. Ez a gondolkodásmód addig torzult, hogy tömegek mentek föl a templomba, ahol szabadulásért imádkoztak. A templomban valami megkönnyebbülésfélét tapasztaltak, „megszabadultunk!”-mondták, de utána onnan elmenve ott folytatták rablókhoz méltó életüket, ahol abbahagyták. Az eredeti szöveg ott arra utal, hogy van a rablóknak egy jól álcázott barlangjuk (templom). Minden rajtaütés és fosztogatás után oda menekülnek, ott elrejtőznek, de ha elül az üldözés a barlangot elhagyva újabb gyalázatos öldöklésbe és fosztogatásba kezdenek.

Ezt az istenkáromlást leplezte le Jeremiás, később maga Jézus Krisztus is, amikor a templomról azt mondta, hogy a latrok barlangjává tettétek. Ezt a templomot Krisztus nem korbáccsal, hanem önön testének áldozatával tisztította meg, esélyt adva nekünk, hogy a

¹ 5Móz 28:66.

latrok örökre az Isten gyermekeivé legyenek az igaz bűnbánatban, Krisztus újjáteremtő kegyelmében.

Jeremiás kimondta, hogy az Isten népe többé nem fog rablócsapatként tevékenykedni azon a helyen, mert véget vet ennek a gyalázatos létmódnak, engedni fogja kibontakozni haragját, amit már senki nem tud megváltoztatni, amit viszont jó előre megmondott, tudtul adott, hogy amikor bekövetkezik, akkor senki ne mondhassa azt önmagát felmentve, hogy felkészületlenül érte, mert nem tudott róla. Isten előre szólt, hogy kegyelem oltalmában lévő népe, ne az ellenséget lássa, mintha az önkényesen cselekedni pusztító kedvtelését, hanem a szövetséges Urat lássa, aki beteljesesíti minden ígését, az ellenség csupán a beteljesülés eszköze!

Engedjük, hogy megvizsgáljon Isten Szentlelke, aki megkérdezi most tőlem és tőled, hogy mivel csapjuk be mi önmagunkat? Miben bízunk mi úgy, ahogy Jeremiás korában Jeruzsálem lakói bíztak? Mi az, amit mantraként mondogatva azt hisszük, hogy az olyan igazság, ami nekünk jövőt és békét fog hozni? Ennél is tovább megyünk! Önön igazságunkban, jóságunkban és irgalmasságunkban tetszelgünk önmagunknak és azt várjuk ettől, hogy békénk és jövőnk legyen. Ezerféle ilyen önbecsapó ideológiánk, az Isten valóságával szembeszegülő alternatív valóságunk van, de ma kettőtől hangos a média és zúg tőle minden magyar ember feje a világ nagy zajában, ahogyan énekeltük is azt. Zúg, mert igazság-kardocskáinkkal csörtetve viaskodunk egymással, kiátkozva ítéljük el egymás igazságát, és vele együtt sajnos egymást is, ahelyett, hogy Krisztus szabadításáért kiáltanánk. A bennünket uraló sötétség² és tévelygés azonban sokkal bonyolultabb, amire Pál nyomatékosan figyelmeztet:

„Azért idő előtt semmit se ítéltetek, míg el nem jó az Úr, aki egyrészt világra hozza a sötétségnek titkait, másrészt megjelenti a szíveknek tanácsait; és akkor mindenkinek az Istentől léssen a dicsérete.” 1Kor 4: 5. A tisztánlátáshoz a Krisztus fizikailag is érezhető jelenlétéra van szükségünk!

Mindkét egymással összezsapó ideológiánk úgy kezdődik, hogy „akkor védjük meg az országot ha (...)” Sokan meg vannak győződve, hogy akkor védik meg az országot, ha a hazug, félrevezető, igazságtöredékekből készített valóságukra kimondott igenjükkal szabad folyást biztosítanak azoknak a külső erőknek, melyek végső célja egészen konkrétan például az, hogy ez a város is, etnikai összetételében is egy multikulturális hely legyen. Szerintük akkor lesz boldog jövője a gyermekeinknek, ha hagyni fogjuk, hogy más mondja meg nekünk, hogy itt kivel akarjunk együtt, vagy egymás mellett élni, mindaddig, amíg a nálunknál sokkal vitálisabb mások kerülnek számbeli fölényben.

Sokan viszont arról vannak meggyőződve, hogy egyetlen nem kimondásával képesek leszünk megállítani az Isten által globálisan beindított erőket és folyamatokat, amelyekről látva látjuk, hogy a teljes megsemmisítéssel veszélyeztetnek. Ez szép és bátor gondolat azonban nagyon kicsiny szelete az igazság nagy tortájának! Aki pedig ma kizárólag csak a maga kis igazságszilánkját, vagy a hajszálnál is vékonyabb igazságszeletét akarja látni, voltaképpen egy bizalomgerjesztő csapdába sétál, miközben tíz-körömmel akarja hinni, hogy amennyiben így, vagy úgy cselekszik, akkor megszabadul a félelmeitől. Hát nem, és azért nem, mert

² Jaj azoknak, akik el akarják titkolni tervüket az ÚR elől! Sötétben hajtják végre tetteiket, mert azt gondolják: Ki lát minket, ki ismer bennünket? ¹⁶Micsoda fonákság! Egyenlőnek tartható-e az agyag a fazekassal? Mondhatja-e az alkotás alkotójának: Nem ő alkotott engem! Mondhatja-e a fazék a fazekasnak: Nem ért a dolgához! Ézs 29: 15-16.

szorongó félelmünknek a gyökere sokkal ősbibb és sokkal mélyebb, mint napjaink válságos eseményei felszínének fenyegető hullámai. Emlékezzünk Pál tanítására! „Azért idő előtt semmit se ítéljeteK, míg el nem jő az Úr, aki egyrészt világra hozza a (melység) sötétségnek titkait, másrészt megjelenti a szíveknek tanácsait (...).”³ Másfelől pedig azért sem szabadulunk meg valódi félelmeinktől, mert az egyetlen Szabadító Jézus Krisztus, ki dicsőségét másnak nem adja, aki *a bűneinket megbocsátva*⁴ szabadít meg a félelmeinktől!

Nekünk, Isten ígét hallgató népének itt a gonosszal szembeni külső és belső harcunkhoz kicsiny kis igazságunkhoz hozzá kell tennünk az Isten nagy igazságát, az Úr minden hozzánk szóló beszédét, sőt az Ő teljes, számunkra nem látható igazságát is, amihez gyermeki bizalomra van szükségünk! Igen, a nemet ki kell mondanunk minden hazugságra, de ezt csak akkor tehetjük tiszta és teljes szívvel, ha előbb teljes ígent mondtunk Jézus Krisztusnak! Nem mondhatjuk Krisztusnak, hogy nem akarjuk a teljes pusztulást, az állandó rettegést, de Téged Uram még annyira sem! Vagy talán Jézus Krisztus nélkül, az egyetlenegy Szabadító nélkül akarunk megszabadulni és megtartatni szülőföldünkön? Senki ne áltassa magát! Krisztus szabadítása nélkül nincs jövőnk, ahogy a Krisztusnak való elköteleződésünk nélkül sincs jövőnk!

Hogyan mondunk akkor ígent Jézusnak, hogyan szánjuk oda magunkat neki? Úgy, hogy megtérünk, a cselekedeteinket megjobbítjuk, Krisztusban bízunk és az Ő szavára hallgatunk. Csak akkor számíthatunk Szabadítására és oltalmára, ha mi is hűségesek maradunk Ő hozzát, ha szeretjük Őt, ha visszatérünk Istenhez és az Ő rendjéhez, az Ő akaratához! Nem lehet szeretni Jézust úgy, hogy közben egymást nem szeretjük, sőt teljesen közömbösek vagyunk egymáshoz, vagy elnyomjuk és kifosztjuk egymást. Csak ezt megcselekedve reménykedhetünk ítélőszéke előtt, bármi legyen is belátható földi történelmünk kimenetele.

Ki az, aki egyes egyedül Istentől vár minden oltalmat és megtartatást? Ő ma a maga, a kortársai, sőt még a felmenői bűneit is megvallva, imádkozva, esedezve, könyörögve, lelki kiáltásokkal kiáltva fog a Jézus nevébe abba a fülkébe bemenni, ahol az élő Isten színe előtt tikon fog megállni önmagáért, a szeretteiért, minden embertársáért, Isten pedig az Ő kegyelme szerint fogja nyilvánvalóvá tenni égen és földön, hogy meghallgatott! Ámen.

Áldás: „Aki a Felséges rejtekében lakik, a Mindenható árnyékában pihen, az ezt mondhatja az ÚRnak: Oltalmam és váram, Istenem, akiben bízom! Mert ő ment meg téged a madarász csapdájától, a pusztító dögvésztől. Tollaival betakar téged, szárnyai alatt oltalmat találsz, pajzs és páncél a hűsége.”⁵ „Mert ezt mondta nekem az ÚR: Ahogyan morog az oroszán vagy kölyke a zsákmány fölött, amikor összegyűl ellene valamennyi pásztor, és nem retten meg kiáltásuktól, nem hunyászkodik meg zajuktól: úgy száll le a Seregek URa, hogy harcoljon Sion hegyéért és dombjáért. repdeső madársereg, úgy oltalmazza a Seregek URa Jeruzsálemet: oltalmazza és megmenti, megvédi és megtartja. TérjeteK (hát) meg ahhoz, akitől oly messze eltávolodtatok, Izráel fiai!”⁶ Ámen.

³ 1Kor 4: 5.

⁴ „Mert így szól az én Uram, az ÚR, Izráel Szentje: A megtérés és a higgadtság segítene rajtatok, a béke és a bizalom erőt adna nekteK! De ti nem akarjátok, (...).”Ézsaiás 30: 15.

⁵ Zsolt 91: 1-4.

⁶ Ézsaiás 31: 4-6.